

Gemeente
Hillegom

KADERNOTA 2020

Voor de programmabegroting 2020
en de meerjarenraming 2021-2023

21 mei 2019

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
2. Ontwikkelingen in het meerjarenperspectief	5
3. Nieuw beleid en ontwikkelingen.....	7
3.1 Programma 1 - Vitaliteit.....	7
3.2 Programma 2 - Leefomgeving.....	10
3.3 Programma 3 - Bedrijvigheid	14
3.4 Programma 4 - Bestuur en ondersteuning.....	14
Algemene dekkingsmiddelen.....	14
Gehanteerde uitgangspunten.....	15

1. INLEIDING

Deze Kadernota geeft relevante ontwikkelingen, ambities, prioriteiten en knelpunten voor de gemeente Hillegom. Na bespreking in de gemeenteraad vormt deze kadernota vervolgens de basis voor de begroting 2020. De kadernota staat dit jaar in het teken van 'afmaken waar we aan zijn begonnen.

Voorloper

Hillegom loopt voorop in Nederland als het gaat om de implementatie van de Omgevingswet. De eerste actualisatie van de Omgevingsvisie is een feit. En eind 2019 wordt naar alle waarschijnlijkheid het Omgevingsplan Buitengebied vastgesteld. In het gedachtegoed van de Omgevingsvisie geven we wonen, werken en recreëren voldoende ruimte om tot ontwikkeling en bloei te komen en elkaar te versterken. We richten ons op een duurzame balans tussen woningbouw, economie, bollenteelt, groen, recreatie, toerisme en onze historische identiteit.

Sterke wijken en buurten

We werken aan sterke wijken en buurten, waar mensen wonen in een aangename en veilige leefomgeving en bewoners naar elkaar om kijken. We stimuleren saamhorigheid in een samenleving waar iedereen mee doet.. Een prettige leefomgeving is een veilige omgeving met groen in de wijken.

Bloeiend centrum

We blijven investeren in de kwaliteit van het centrum, zo maken we dit gebied levendiger en aantrekkelijker. Samen met de ondernemersvereniging en andere betrokkenen blijven we hier ons actief voor inzetten: samen maken we Hillegom mooi!

Krachten bundelen

We bundelen onze krachten met ketenpartners, bijvoorbeeld als het gaat om onze jongeren. Dit leidt tot een sluitende, effectieve en integrale aanpak. We doen wat nodig is, met oog voor de specifieke situatie en wat mensen zelf kunnen. Door een integrale toegang tot hulpverlening te organiseren, vinden inwoners makkelijker en sneller hulp. We zetten flink in op jeugdhulp, een seniorvriendelijke gemeente, het tegen gaan van huiselijk geweld en kindermishandeling en we stimuleren onze inwoners voor een gezonde leefstijl door sport, bewegen en aandacht voor gezondheid.

Bereikbaar Hillegom

Bereikbaarheid en mobiliteit voor zowel fiets, OV, als auto zijn essentieel voor de goede en aantrekkelijke leefomgeving van Hillegom. Zo werken we aan een goede ontsluiting via de noord- en zuidkant van Hillegom en een verbeterde fietsverbinding van oost naar west en vice versa. Dan staan er verschillende aanpassingen van bestaande verkeerssituaties op het programma. Verkeersveiligheid is daarbij uitgangspunt. In de uitvoering hebben we extra aandacht voor een goede communicatie over wegwerkzaamheden en daarmee de bereikbaarheid.

Duurzaamheid

In 2020 gaan we verder met het uitvoeringsprogramma duurzaamheid. De energietransitie. vraagt daarin steeds meer aandacht, onze ambitie is hoog. Samen met inwoners en ondernemers zijn we lokaal aan de slag. Landelijk wordt in 2019 het klimaat akkoord getekend met daarin de opdracht te komen tot een Regionale Energie Strategie (RES) in 2020. In de regio Holland Rijnland werken we samen om te komen tot een vertaling van het regionale klimaatakkoord naar de RES. Deze overgang vraagt wat van ons allemaal. Regionale samenwerking, het bundelen van capaciteit en kennis, leidt tot verdere efficiency.

Om te voldoen aan de landelijke doelstellingen op het gebied van afval werkt Hillegom aan een nieuw afvalbeleidsplan. Hillegom kiest dadelijk een nieuw afvalinzamelingsysteem om daarmee deze doestellingen te halen.

Wij gaan graag met u in gesprek over deze kadernota.

Het college van burgemeester en wethouder van de gemeente Hillegom

2. ONTWIKKELINGEN IN HET MEERJARENPERPECTIEF

Financiële situatie op hoofdlijnen

Deze kadernota is gebaseerd op de cijfers van de Programmabegroting 2019. Nieuw beleid en (autonome) ontwikkelingen, maar ook geplande investeringen geven voor de komende jaren een nieuw financieel begrotingsbeeld. Het gaat dan zowel om incidentele als structurele inkomsten en uitgaven.

De uitkomst van deze Kadernota 2020 schetst een negatief begrotingsbeeld voor het komend jaar. Het éénmalige tekort wordt gedekt uit een dotatie uit de Algemene reserve. Belangrijke oorzaken daarvoor zijn de tekortschietende bijdrage van het Rijk voor de jeugdhulp. Uit de meerjarenraming blijkt dat er meerjarig een structureel evenwicht is.

Toezichtregime provincie

De provincie Zuid-Holland houdt toezicht op de financiën van de gemeenten in de provincie. In de Begrotingscirculaire 2020-2023 die we van de provincie hebben ontvangen zijn de wettelijke criteria en een aantal (actuele) onderwerpen opgenomen die bijzondere aandacht verdienen voor het financiële toezicht.

De provincie kent twee vormen van toezicht:

- Preventief (toezicht vooraf):
De gemeente kan formeel geen uitgaven doen zonder machtiging van de provincie.
- Repressief (toezicht achteraf):
De provincie volstaat ermee de gemeente op afstand te volgen via de begroting, jaarrekening, overige ter kennisneming ingezonden financiële stukken en het voeren van overleg op ambtelijk niveau.

Voor het nemen van de beslissing hierover vormt de provincie zich over de volgende elementen een oordeel:

1. De begroting 2020 moet in evenwicht zijn (structurele lasten worden gedekt door structurele baten) of uit de meerjarenraming blijkt dat dit evenwicht in de eerstvolgende jaren tot stand wordt gebracht en uiterlijk in 2023;
2. De jaarrekening 2018 moet in evenwicht zijn;
3. De vastgestelde jaarrekening 2018 en de begroting 2020 moeten tijdig, respectievelijk voor 15 juli en 15 november 2019, zijn ingezonden.

4.

Ontwikkelingen

Jeugdhulp

De middelen vanuit het Rijk voor de uitvoering van de jeugdhulp zijn onvoldoende. Voor Hillegom is dat voor het jaar 2018 circa € 675.000. De toename van het aantal jeugdigen dat jeugdhulp ontvangt en de intensiteit en/of complexiteit van de jeugdhulptrajecten zijn mede debet aan het tekort.

Ondanks het feit dat er realistisch begroot is dreigt in 2019 een tekort op de begroting doordat de salarissen in de zorgsector flink gestegen zijn. Wanneer deze niet gecompenseerd worden kan er minder zorg verleend worden. Daarnaast stijgt het aantal jeugdigen dat jeugdhulp ontvangt ook in 2019 nog steeds.

Over de tekortschietende rijksmiddelen voor de uitvoering van de jeugdhulp heeft overleg plaatgevonden tussen de VNG en het Rijk. Het Rijk gaat de komende jaren extra geld beschikbaar stellen voor de jeugdhulp. Of de uitkomst van dat overleg voor Hillegom gaat leiden tot een forse structurele toename van het Rijksbudget is bij het schrijven van deze Kadernota nog onbekend. Om die reden is daarom geen rekening gehouden met een verhoging van het Rijksbudget voor de uitvoering van de jeugdhulp.

Mocht de verdeling van de extra jeugdmiddelen voor Hillegom niet leiden tot een structureel hoger Rijksbudget dan zal Hillegom de tekorten met andere maatregelen moeten oplossen. Ophogen van het jeugdhulpbudget uit eigen middelen is niet meer mogelijk. Bezuinigingen

(zowel binnen als buiten het sociaal domein), extra verhogen van gemeentelijke tarieven (o.a. OZB) en hervormingen/ aanscherpingen van beleid zijn dan mogelijkheden.

Algemene uitkering

September- en Decemercirculaire

Ingaande 2019 is de decentralisatie van het sociaal domein ingevoerd in de Algemene uitkering. Door invoering van extra maatstaven (bedragen per eenheid, bijvoorbeeld aantal jongeren) zijn de ontvangsten naar verwachting in 2020 (en 2019) lager dan eerder geraamd. De meicirculaire 2019 moet worden afgewacht om reëler te kunnen ramen.

BTW Compensatie Fonds (BCF)

Omdat het BCF de laatste jaren door de gemeenten niet geheel opgemaakt werd ontvingen de gemeenten een extra uitkering uit dat fonds. Voor Hillegom betreft dit een bedrag van € 532.000,-. Nu de economische crisis achter de rug is blijft er echter steeds minder over in het BCF. Het is wellicht zo dat dit fonds in de toekomst niet toereikend is om alle BTW te compenseren. Voor 2019 moet al rekening gehouden worden met een lagere extra uitkering dan begroot en in 2020 moet er rekening gehouden worden met het feit dat deze geheel wegvalt. Over dit onderwerp vindt binnenkort verder overleg plaats tussen de VNG en het Rijk. In deze kadernota is met deze onzekerheid nog geen rekening gehouden.

Ontwikkelingen in meerjarenperspectief

		<i>(Bedragen x € 1.000; -/- = nadeel)</i>				
Financiële situatie op hoofdlijnen		s/i	2020	2021	2022	2023
Primitieve begroting 2019-2022			120	631	317	317
Amendement Groenbeleidsplan		s		-183	-133	-133
Stand begroting 2019-2022			120	448	184	184
<i>Wijzigingen na vaststelling begroting</i>						
Rekenkamercommissie Hillegom en Lisse		s	-4	-4	-4	-4
Jongeren centrum Solution		s	-30	-30	-30	-30
			-34	-34	-34	-34
<i>Ontwikkeling algemene uitkering</i>						
September- en Decemercirculaire 2018 t.o.v.		s	-227	213	204	401
			-227	213	204	401
<i>Effecten jaarrekening 2018 en geactualiseerde</i>						
HLTsamen Geactualiseerde begroting 2019 inclusief de al eerder opgenomen zaken.		s	-37	-37	-37	-37
			-37	-37	-37	-37
Resultaat na ontwikkelingen voor Kadernota			-177	590	317	515
<i>Ontwikkelingen</i>						
Programma Vitaliteit		s	-44	-44	-44	-44
Programma Leefomgeving		s	-39	-55	-62	-73
		i	-158	-95	0	0
Programma Bedrijvigheid			0	0	0	0
Programma Bestuur en ondersteuning			0	0	0	0
Algemene dekkingsmiddelen		i	-15	0	0	0
			-256	-194	-106	-117
Saldo na mutaties			-433	396	212	398
Incidentele uitgaven ten laste van Algemene reserve		i	173	95		
Eenmalige tekort ten laste van de Algemene reserve		i	260			
Verwacht saldo begroting 2020-2023			0	491	212	398

3. NIEUW BELEID EN ONTWIKKELINGEN

❖ Programma 1 - Vitaliteit

We werken voortdurend aan een inclusieve samenleving. Preventie is daarbij een belangrijk element waar wij aan blijven werken. Echter, inwoners die dat nodig hebben worden door de gemeente ondersteund en tegelijkertijd zetten wij in op een sterke samenleving die elkaar steun biedt. Een belangrijke ontwikkeling is de realisatie van een meer integrale toegang voor de ondersteuning voor onze inwoners. Het moet voor hen makkelijker worden om de weg te vinden en de integraliteit van de hulp- en dienstverlening hierdoor wordt vergroot. We verwachten u in het najaar een voorstel te kunnen voorleggen.

Voor wat betreft de ondersteuning aan inwoners die kwetsbaar zijn zien we dat de gemeente er taken bij krijgt. Het adagium van dicht bij huis, ondersteuning en zorg in de leefomgeving, en zo lang mogelijk thuis blijft gelden. De voorbereidingen op de gemeentelijke taken voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen per 2021 zijn in volle gang.

De inkomsten en uitgaven voor ondersteuning vanuit Wmo en Jeugdwet zijn zorgelijk. Landelijke ontwikkelingen duiden op meer middelen voor jeugdhulp, maar of dit voor Hillegom voldoende zal zijn is nu niet zeker. Wat gaan wij zelf doen? In 2019 stellen wij nieuwe strategische inkoopdoelen voor jeugd op zodat we in 2020 de inkoopprocedure kunnen starten voor jeugdhulp in 2021 en daarna. De raad wordt hierbij betrokken.

Thema Onderwijs

Onderwijsachterstanden

Waarom: De rijksuitkering onderwijsachterstanden is herverdeeld en Hillegom krijgt per jaar € 254.000. Dat is € 189.600 per jaar meer vanwege de invoering van de nieuwe verdeelsystematiek. De extra middelen bieden een mooie kans voor een kwaliteitsimpuls van het bestaande onderwijsachterstandenbeleid.

Effect: Ieder kind krijgt de onderwijsondersteuning die het nodig heeft.

Wat gaan we daarvoor doen: Het bestaande onderwijsachterstandenprogramma wordt aangevuld en krijgt een kwaliteitsimpuls.

Welk bedrag is benodigd: € 189.000

Dekking: Hogere rijksbijdrage.

Leerlingenvervoer

Waarom: Het resultaat van de uitgevoerde aanbesteding leerlingenvervoer leidt tot hogere kosten. Tevens is het vervoer in het kader van onderwijs-zorg arrangementen mee begroot. Deze kosten werden in het verleden wel gemaakt maar waren niet begroot.

Effect: Leerlingenvervoer is gewaarborgd voor de komende periode.

Wat gaan we daarvoor doen: De leerlingen op adequate en veilige wijze vervoeren naar de scholen.

Welk bedrag is benodigd: € 29.000.

Dekking: Kadernota 2020.

Thema Sport & Gezondheid

Effecten sportbesluit

Waarom: Met ingang van 2019 is de btw-sportvrijstelling verruimd vanwege Europese jurisprudentie. Deze verruiming kan nadelig uitpakken voor gemeenten. Het Rijk zal gemeenten compenseren. Of dit toereikend zal zijn is nog niet duidelijk.

Effect: Efficiënt en effectief exploiteren van sportaccommodaties.

Wat gaan we daarvoor doen: Onderzoeken welke de meest efficiënte en voordelige wijze van exploiteren is en hierover afspraken maken met exploitanten.

Dekking: Huidig budget is uitgangspunt.

Thema Sociaal domein

Inkoop en uitvoering jeugdhulp

Waarom: De regio Holland Rijnland trekt tot en met 2020 gezamenlijk op bij het beleid, de inkoop en de uitvoering van jeugdhulp. Daarna is het zeer waarschijnlijk dat dit (gedeeltelijk) sub-regionaal zal gebeuren in Duin- en Bollenverband. De regio verkent waar zij gezamenlijk zullen blijven optrekken. Dit proces brengt uitvoeringskosten met zich mee.

Effect: Jeugdhulp passend bij de lokale/sub-regionale vraag.

Wat gaan we daarvoor doen: Opstellen uitgangspunten en kaders voor inkoop jeugdhulp na 2020 in samenspraak met diverse partners (waaronder de gemeenteraad).

Welk bedrag is benodigd: Nog niet bekend. De kosten van jeugdhulp stijgen vanwege stijgende salariskosten in de branche en een toenemend aantal jeugdigen dat hulp krijgt. Tegelijkertijd heeft het kabinet extra geld voor jeugdhulp toegezegd. Het is echter nog niet duidelijk hoe dit geld verdeeld wordt.

Dekking: Algemene uitkering.

Overgang18-/18+

Waarom: Het is voor jongeren niet altijd duidelijk voor welke veranderingen zij komen te staan wanneer zij 18 jaar worden en voor sommige (kwetsbare) jongeren is deze overgang moeilijk.

Effect: Een soepele overgang 18 – naar 18+.

Wat gaan we daarvoor doen: Wij benaderen jongeren actief wanneer zij 18 jaar worden om ze te informeren over de zaken die geregeld moeten worden wanneer zij 18 jaar worden. Daar worden ook informatiesessies voor georganiseerd. Voor kwetsbare jongeren worden bij de overgang 18-/18+ ervaringsmaatjes ingezet.

Welk bedrag is benodigd: Huidig budget is uitgangspunt.

Dekking: Bestaand budget.

Wet verplichte GGZ

Waarom: Per 1 januari 2020 wordt de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvggz) ingevoerd. De Wvvggz gaat de wet Bijzondere opnemingen in psychiatrische ziekenhuizen (BOPZ) vervangen.

Effect: De nieuwe wet biedt handvatten om meer ambulante en preventieve hulp te bieden aan mensen met psychiatrische problemen die niet vrijwillig in zorg gaan.

Wat gaan we daarvoor doen: We zorgen voor een goed ingericht proces waaronder bijvoorbeeld een meldpunt waar inwoners meldingen kunnen doen en een systeem voor veilige uitwisseling van gegevens.

Welk bedrag is benodigd: Algemene uitkering, uitgangspunt is: Rijksbudget is werkbudget.

Dekking: Rijksbudget is werkbudget.

Versterken van de lokale preventie jeugd: de basis op orde

Waarom: Bij een deel van de kinderen met jeugdhulp is de oorzaak van de problematiek te herleiden naar de (problematische) omstandigheden waarbinnen het kind opgroeit, zoals schulden, huisvestingsproblemen, ouderproblematiek of andere gezinsomstandigheden. Problematische omstandigheden veroorzaken stress en zorgen, en beïnvloeden het opvoedklimaat.

Effect: Het streven is dat ieder kind in Hillegom opgroeit in een situatie waarbij de (sociale) basis op orde is, we gaan hiervoor lokaal extra inzetten op preventie. Dat vergroot de kans dat ouders/verzorgers in staat zijn een gezond opvoedklimaat te realiseren.

Wat gaan we daarvoor doen: We kijken, in samenwerking met organisaties in het sociaal domein, naar wat lokaal nog nodig is om de basis op orde te krijgen en hoe dit georganiseerd kan worden.

Welk bedrag is benodigd: p.m.

Dekking: p.m.

Aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling

Waarom: Er is geen budget beschikbaar is voor een lokale aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling. Thema's als ouderenmishandeling (inclusief financiële uitbuiting) en complexe scheidingen worden lokaal opgepakt.

Effect: Ouderen en kinderen krijgen (minder) te maken krijgen met de schadelijke gevolgen van huiselijk geweld en kindermishandeling.

Welk bedrag is benodigd: € 15.000.

Dekking: Kadernota 2020.

Seniorvriendelijke gemeente

Waarom: Inwoners van Hillegom worden steeds ouder en meer mensen worden oud. Met deze dubbele vergrijzing is het belangrijk dat senioren op een goede manier oud kunnen worden in Hillegom.

Effect: Een seniorvriendelijke gemeente draagt eraan bij dat ouderen met goede kwaliteit van leven oud kunnen worden in Hillegom.

Wat gaan we daarvoor doen: In 2020 gaan wij in gesprek met de ouderen in Hillegom. We betrekken daar niet alleen de ouderenorganisaties bij maar ook de individuele ouderen in Hillegom.

Welk bedrag is benodigd: .p.m.

Dekking: p.m.

Financiële samenvatting

Thema	Programma 1 – Vitaliteit	2020	2021	2022	2023	Inc. / Struc.
1.1	Onderwijsachterstanden	hogere rijksbijdrage				s
1.1	Leerlingenvervoer	-29	-29	-29	-29	s
1.2	Effecten sportbesluit	bestaand budget				s
1.3	Inkoop en uitvoering jeugdhulp	extra geld jeugdzorg				s
1.3	Borging project 18-/18+	bestaand budget				s
1.3	Wet verplichte GGZ	rijksbijdrage / bestaand budget				s
1.3	Versterken lokale preventie jeugd	pm	pm	pm	pm	i/s
1.3	Aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling	-15	-15	-15	-15	s
1.3	Seniorvriendelijke gemeente	pm	pm	pm	pm	s
	Totaal programma 1	-44	-44	-44	-44	

❖ Programma 2 - Leefomgeving

We werken voortdurend aan een fijne leefomgeving in Hillegom. Een fijne leefomgeving draagt bij aan het welbevinden van onze inwoners, enerzijds door de omgevingskenmerken, anderzijds door elementen die de sociale cohesie bevorderen. De omgevingsvisie "Heerlijk Hillegom, proeftuin van Holland, is voor ons het toekomstperspectief waar wij ons op richten. In onze omgevingsvisie zijn verschillende deelgebieden benoemd, per deelgebied is een koers, een ontwikkelingsrichting, neergezet voor de komende jaren. Belangrijk uitgangspunt daarbij is de integrale benadering om duurzame ontwikkeling te realiseren. We verbinden verleden, aan heden en toekomst. En we houden de sociale, economische en fysieke duurzaamheid met elkaar in evenwicht.

In 2020 zal deze integrale benadering verder vormgegeven worden.

Thema Openbare ruimte en duurzaamheid

Verblijfsrecreatie

Waarom: Verblijfsrecreatie groeit en verandert. In de Duin- en Bollenstreek zijn verschillende vormen van verblijfsrecreatie gewenst. Om antwoord te kunnen geven op vraag vanuit de markt is visie en beleid op verblijfsrecreatie noodzakelijk.

Effect: In 2019-2020 gaan we aan de slag met visie/beleid voor verblijfsrecreatie voor de HLT-gemeenten. We gaan zo aan de slag dat het onderdeel wordt van de omgevingsvisie. Visie en/of beleid moet bewerkstelligen dat er duidelijkheid is voor ondernemers op het gebied van verblijfsrecreatie over wat wel en niet kan/mag. Daarnaast kan het stimulerend werken waardoor er meer verschillende verblijfsopties in de streek komen. Dit draagt bij aan het vergroten van de toeristische aantrekkelijkheid van ons dorp en de streek.

Wat gaan we daarvoor doen: We huren expertise in op het gebied van verblijfsrecreatie. Dit biedt hulp bij het opstellen van visie/beleid dat onderdeel wordt van de omgevingsvisie op het gebied van verblijfsrecreatie.

Welk bedrag is benodigd: Incidenteel een bedrag van € 10.000.

Dekking: Kadernota 2020.

Onderzoek milieustation

Waarom: Zowel lokaal als nationaal streven we naar het nuttig gebruik van afvalstoffen. Zo willen we het gebruik van primaire grondstoffen minimaliseren en uitputting van onze natuurlijke grondstoffen tegengaan. In dit streven past een goed geoutilleerd (breng/recycle) milieustation. Een onderzoek naar de juiste opzet, wellicht in samenwerking met de gemeente Lisse, is hiervoor noodzakelijk.

Effect: Een goed geoutilleerd milieustation.

Wat gaan we daarvoor doen: Het vaststellen van een gebruiksrapport.

Welk bedrag is benodigd: Incidenteel een bedrag van € 10.000 in 2020 en € 10.000 in 2021.

Dekking: Heffingen en extra inkomsten afvalfracties.

Opstellen waterbeheerplan 2020-2025

Waarom: Het Kunstwerkbeleidsplan 2015-2019 loopt in 2019 af. Oeverbescherming en duikers maakten hier nog deel van uit. Bij de herverdeling van de (beheer)taken en budgetten wordt oeverbeheer en duikers opgenomen in het nog op te stellen integraal waterbeheerplan. Hierin worden ook nieuwe ontwikkelingen zoals de omgevingsvisie en klimaatadaptatie verwerkt.

Effect: Een adequaat waterbeheerplan.

Wat gaan we daarvoor doen: Het vaststellen van het waterbeheerplan.

Welk bedrag is benodigd: Incidenteel een bedrag van € 50.000.

Dekking: Kadernota 2020.

Beheer openbare verlichting

Waarom: In de raad van december 2018 is kennisgenomen van de Keuzenotitie Openbare Verlichting 2019-2023 en heeft de raad ingestemd met de uitwerking van scenario 3 in een beleidsplan. De kosten voor energie en onderhoud/beheer zijn op basis van het (concept) Beleidsplan openbare verlichting gemeente Hillegom hoger dan is opgenomen in de begroting 2019-2023.

Effect: Juiste opname van de kosten in de begroting.

Wat gaan we daarvoor doen: Het onderhoud en beheer van de openbare verlichting voortzetten.

Welk bedrag is benodigd: Structureel een bedrag van aflopend in de jaren 2020-2023 van respectievelijk € 29.000, € 25.000, € 22.000 en € 19.000.

Dekking: Kadernota 2020.

Opstellen nieuwe DVO 2021-2031 met de Meerlanden

Waarom: De huidige dienstverleningsoverkomst 2011-2021 met Meerlanden loopt ten einde. Tijdig starten met het traject om te komen tot een nieuwe DVO (2021-2031) is noodzakelijk.

Effect: nieuw DVO 2021-2031.

Wat gaan we daarvoor doen: Externe ondersteuning (financieel, juridisch en communicatief) is hiervoor noodzakelijk.

Welk bedrag is benodigd: Incidenteel bedrag van € 7.500 (2020) € 15.000 (2021).

Dekking: Kadernota 2020.

- **Investerings Openbare ruimte en duurzaamheid:**

Gebiedsprogramma B(I)oeiende Bollenstreek

De afgelopen 4 jaar hebben we geïnvesteerd in het Gebiedsprogramma B(I)oeiende Bollenstreek. Vanaf 2020 is er de verwachting dat er een nieuw programma komt, echter dat is nog niet geheel zeker, evenals de uitgangspunten. Voor de Kadernota gaan we ervan uit dat dezelfde uitgangspunten worden voortgezet. Samen met de provincie geven we daar in 2019 handen en voeten aan. De basis is de visie Rijke Groen-Blauwe Leefomgeving.

Veilige fietsroute Wilhelminalaan

Het fietsen op de Wilhelminalaan wordt als onveilig ervaren. De mogelijkheid wordt onderzocht van een fietsroute tussen de rotonde Willhelmalaan/3e Loosterweg en de rotonde Wilhelminalaan/Van den Endelaan.

Invoeren afvalbeleid

Om de VANG-doelstellingen van minimaal 75% afvalscheiding en maximaal 100 kg afval per inwoner per jaar te kunnen realiseren, formuleren we een nieuw afvalbeleid. De invoering is gepland in 2020 (met een uitloop naar 2021) en kan, afhankelijk van het gekozen beleid, investeringen vergen tot een bedrag van € 1.200.000.

Openbare verlichting

De investeringsbedragen openbare verlichting aanpassen op basis van het Beleidsplan openbare verlichting gemeente Hillegom 2019-2023.

Vervangen verkeersbrug Noorderlaan

De verkeersbrug Noorderlaan verkeert in een slechte staat en is volgens het inspectieplan civiele kunstwerken in 2020 aan vervanging toe.

Vervangen voetgangersbrug Beekkade

De voetgangersbrug Beekkade verkeert in een slechte staat en is volgens het inspectieplan civiele kunstwerken in 2020 aan vervanging toe.

Thema Verkeer en vervoer

Mobiliteitsdossiers

Waarom: Als gevolg van de economische hoogconjunctuur is het aantal ruimtelijke plannen, principeverzoeken en vergunningsaanvragen flink toegenomen. Deze vragen om advisering over mobiliteit, parkeren en ontsluiting. Daarnaast zijn er nog autonome dossiers op het gebied van mobiliteit. Om deze dossiers zorgvuldig te kunnen behandelen is extra capaciteit nodig.

Effect: Tijdige en accurate advisering, alsmede voldoende voortgang op de mobiliteitsdossiers.

Wat gaan we daarvoor doen: Werkzaamheden uit laten voeren door HLTsamen.

Welk bedrag is benodigd: Incidenteel een bedrag van € 10.000.

Dekking: Kadernota 2020.

Thema Wonen

Erfgoed

Waarom: Het beleidsterrein Erfgoed neemt toe in omvang. Erfgoed krijgt een volwaardige plaats in het instrumentarium van de Omgevingswet.

Effect: We willen bereiken dat het college een goed en kwalitatief advies krijgt. Daarmee kan het college de juiste keuzes maken op het gebied van erfgoed.

Wat gaan we daarvoor doen: Adviesproducten inkopen op het gebied van erfgoed.

Welk bedrag is benodigd: Structureel een bedrag van € 10.000.

Dekking: Kadernota 2020.

Omgevingsplan Hillegom

Waarom: Na de vaststelling van het Omgevingsplan voor het Buitengebied en Zanderij willen we in 2020 starten met het opstellen van een Omgevingsplan voor het overige grondgebied van Hillegom zodat de Omgevingsvisie eind 2021 volledig is vertaald in een Omgevingsplan. Voor het opstellen en begeleiden van het Omgevingsplan en de initiatieven die dit losmaakt is extra budget/capaciteit nodig.

Effect: Een actuele planologische regeling voor het gehele grondgebied van de gemeente Hillegom in lijn met de Omgevingsvisie.

Wat gaan we daarvoor doen: We selecteren via een aanbestedingsprocedure een adviesbureau. Samen met dat adviesbureau stellen we, met input van inwoners, bedrijven en instanties, het Omgevingsplan op en begeleiden we initiatieven.

Welk bedrag is benodigd: Voor de werkzaamheden is incidenteel twee maal een bedrag noodzakelijk van € 80.000 in 2020 en 2021.

Dekking: Kadernota 2020.

Financiële samenvatting

Thema	Programma 2 – Leefomgeving	2020	2021	2022	2023	Inc. / Struc.
2.3	Verblijfsrecreatie	-10				i
2.3	Onderzoek milieustation	via heffingen en extra inkomsten				i
2.3	Opstellen Waterbeheerplan 2020-2025	-50				i
2.3	Beheer Openbare verlichting	-29	-25	-22	-19	s
2.3	Opstellen nieuwe DVO 2021-2023 Meerlanden	-8	-15			i
2.3	Gebiedsprogramma B(l)oeiende Bollenstreek		-7	-10	-18	s
2.3	Veilige fietsroute Wilhelminalaan		pm	pm	pm	s
2.3	Invoeren afvalbeleid	via heffingen en extra inkomsten				s
2.3	Openbare verlichting		-6	-13	-19	s
2.3	Vervangen verkeersburg Noorderlaan		-5	-5	-5	s
2.3	Vervangen voetgangersburg Beekkade		-2	-2	-2	s
2.4	Mobiliteitsdossiers	-10				i
2.5	Erfgoed	-10	-10	-10	-10	s
2.5	Omgevingsplan Hillegom	-80	-80			i
	Totaal programma 2	-197	-150	-62	-73	

Investeringen Leefomgeving

Thema	x jaar	Bedragen x € 1.000				
		2020	2021	2022	2023	
2.3	Gebiedsprogramma B(l)oeiende Bollenstreek	15	-400	-200	-100	-100
	subsidie Holland Rijnland en Provincie		300	150	75	75
	Netto investering		-100	-50	-25	-25
2.3	Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan	40				-332
2.3	Reconstructie wegen	25				-431
2.3	Veilige fietsroute Wilhelminalaan	15	pm			
2.3	Invoeren afvalbeleid	15	-1.200			
2.3	Openbare verlichting	15	-94	-94	-94	-94
2.3	Vervangen verkeersburg Noorderlaan	40	-210			
2.3	Vervangen voetgangersburg Beekkade	25	-50			
	Kapitaallasten		2020	2021	2022	2023
	Gebiedsprogramma B(l)oeiende Bollenstreek			-7	-10	-18
	Invoeren afvalbeleid			via heffingen en extra inkomsten		
	Openbare verlichting			-6	-13	-19
	Vervangen verkeersburg Noorderlaan			-5	-5	-5
	Vervangen voetgangersburg Beekkade			-2	-2	-2

❖ Programma 3 - Bedrijvigheid

Geen wijzigingen.

Financiële samenvatting

Thema	Programma 3 - Bedrijvigheid	2020	2021	2022	2023	Inc. / Struc.
3.1	Thema Centrumontwikkeling					
3.2	Thema Kunst en Cultuur					
3.3	Thema Lokale Economie					
3.4	Thema Regionale Economie					
	Totaal programma 3	0	0	0	0	

❖ Programma 4 - Bestuur en ondersteuning

Geen wijzigingen.

Financiële samenvatting

Thema	Programma 4 - Bestuur en ondersteuning	2020	2021	2022	2023	Inc. / Struc.
4.1	Thema Dienstverlening					
4.2	Thema Regionale samenwerking					
	Totaal programma 4	0	0	0	0	

❖ Algemene dekkingsmiddelen

Actualiseren Meerjaren Onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen

Waarom: Om ons vastgoed adequaat te beheren werken we met actuele Meerjaren Onderhouds Plannen (MOP).

Effect: Inzicht in de actuele staat van ons vastgoed en het uit te voeren groot onderhoud voor de komende 20 jaar inclusief de hiervoor benodigde financiële middelen.

Wat gaan we daarvoor doen: Medio 2020 actualiseren we de MOP's en op basis hiervan voeren we de onderhoudswerkzaamheden uit. Tevens beoordelen we of de huidige storting in de voorziening groot onderhoud gebouwen toereikend is om deze werkzaamheden de komende jaren te kunnen uitvoeren.

Welk bedrag is benodigd: Incidenteel bedrag van € 15.000.

Dekking: Kadernota 2020.

Financiële samenvatting

Thema	Algemene dekkingsmiddelen	2020	2021	2022	2023	Inc. / Struc.
5.1	Actualiseren Meerjaren OnderhoudsPlan (gemeentelijke gebouwen)	-15				i
	Totaal algemene dekkingsmiddelen	-15	0	0	0	

Gehanteerde uitgangspunten Kadernota 2020

Toezichtregime provincie

De provincie Zuid-Holland houdt toezicht op de financiën van de gemeenten in de provincie. In de Begrotingscirculaire 2020-2023 die we van de provincie hebben ontvangen zijn de wettelijke criteria en een aantal (actuele) onderwerpen opgenomen die bijzondere aandacht verdienen voor het financiële toezicht.

De provincie kent twee vormen van toezicht:

- Preventief (toezicht vooraf):
De gemeente kan formeel geen uitgaven doen zonder machtiging van de provincie.
- Repressief (toezicht achteraf):
De provincie volstaat ermee de gemeente op afstand te volgen via de begroting, jaarrekening, overige ter kennisneming ingezonden financiële stukken en het voeren van overleg op ambtelijk niveau.

Voor het nemen van de beslissing hierover vormt de provincie zich over de volgende elementen een oordeel:

1. De begroting 2020 moet in evenwicht zijn (structurele lasten worden gedekt door structurele baten) of uit de meerjarenraming blijkt dat dit evenwicht in de eerstvolgende jaren tot stand wordt gebracht en uiterlijk in 2023;
2. De jaarrekening 2018 moet in evenwicht zijn;
3. De vastgestelde jaarrekening 2018 en de begroting 2020 moeten tijdig, respectievelijk voor 15 juli en 15 november 2019, zijn ingezonden.

Beleidskaders provincie

De provincie brengt jaarlijks een begrotingscirculaire uit, gericht op het betreffende begrotingsjaar. Het is gebruikelijk dat de aanbevelingen worden overgenomen in de begroting.

Autonome financiële ontwikkelingen

Algemene uitkering

Bij de berekening van de Algemene uitkering voor de Programmabegroting 2020 wordt, in overeenstemming met de regelgeving, uitgegaan van de meicirculaire 2019. In deze kadernota 2020 is rekening gehouden met de uitkomsten van diverse circulaire tot en met de decembercirculaire 2018, meerjarig zonder inflatie.

Inflatie

De middellange termijnverkenningen van het CPB geven, bij consumptieve bestedingen, een inflatiecijfer weer van 2,5%. In de begroting 2020 houden wij rekening met deze stijging. De verschillende baten (huren, leges en dergelijke) en belastingen passen wij eveneens met dit percentage aan.

Verbonden partijen

De verbonden partijen stellen individueel een begroting op. Voor de gemeenschappelijke regelingen volgen wij het percentage dat sinds enige tijd wordt vastgesteld in het samenwerkingsgebied Holland Rijnland. Voor 2020 zijn de volgende percentages vastgesteld:

Personeelslasten: 3,2%.

Materiële lasten: 1,5%.

Investerings

De (vervangings)investeringen worden voortgezet op basis van de geldende beheer- en onderhoudsplannen.

Financiële verordeningen en nota's

Wij houden rekening met de kaders in de gemeentelijke financiële verordening (art. 212 gemeentewet) die de gemeenteraad heeft vastgesteld. Wij gaan de momenteel in voorbereiding zijnde nieuwe gemeentelijke financiële verordening invoeren.

Rekenrente

Voor het jaar 2020 wordt uitgegaan van een rekenrente van 0%.

Onvoorziene uitgaven

De post onvoorzien ramen wij op € 250.

Operationele ontwikkelingen

Inwoners en woningen

Het aantal woningen en inwoners in de gemeente Hillegom is gebaseerd op de aantallen per 1 januari 2019. Het aantal woningen is een belangrijke maatstaf bij de berekening van de hoogte van de Algemene uitkering uit het Gemeentefonds. Hierbij is de peildatum 1 januari van een kalenderjaar.

Het aantal inwoners per 1 januari 2019 bedraagt 21.966. Het verwachte aantal woningen dat in 2019 wordt opgeleverd is 100, per woning rekenen we op 2 inwoners, het aantal inwoners per 1 januari 2020 komt dan uit op 22.166. Het aantal aansluitingen voor de diverse rechten wordt vanwege het verwachte aantal op te leveren woningen verhoogd.

In de meerjarenraming 2021-2023 gaan we om een aantal redenen uit van hetzelfde aantal woningen en inwoners. De toename van het aantal woningen en inwoners leidt tot meer (belasting)inkomsten en hogere Algemene uitkering. Maar tegelijkertijd leidt het tot meer onderhoudskosten (bij areaaluitbreiding) en tot aanpassing van verschillende maatstaven van de algemene uitkering.

Hierdoor houden we in de meerjarenraming 2021-2023 geen rekening met hogere uitgaven voor areaaluitbreiding of hogere inkomsten bij (belasting)inkomsten en Algemene uitkering.

Omschrijving	2020	2021	2022	2023
Algemene uitkering	Meicirculaire 2019	Meicirculaire 2019	Meicirculaire 2019	Meicirculaire 2019
Inflatie	2,50%	0%	0%	0%
Verbonden partijen, loon	1,50%	0%	0%	0%
Verbonden partijen, materieel	3,20%			
OZB-tarieven	2,50%	0%	0%	0%
Afvalstoffenheffing	100% kostendekkend	100% kostendekkend	100% kostendekkend	100% kostendekkend
Rioolrecht	100% kostendekkend	100% kostendekkend	100% kostendekkend	100% kostendekkend
Overige belastingen en heffingen	2,50%	0%	0%	0%
Rentepercentage Reserve en voorzieningen	0,00%	0,0%	0,0%	0,0%
Rentepercentage investeringen	0,00%	0,0%	0,0%	0,0%
Onvoorzien	€ 250	€ 250	€ 250	€ 250
Aantal inwoners 1 januari	22.163	22.163	22.163	22.163